Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colonă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifŭ şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu anu 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe şése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtu şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 14. Braşovŭ, Joi, 21 Ianuarie (2 Februarie) 1888.

Jubileulŭ de 50 de ani
alŭ
„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Ploescĭ, 18 Ianuarie 1888.

Felicitezŭ jubileulŭ de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei.“

Veniaminŭ Popescu.
Archimandritŭ Macedo-Românŭ şi membru alŭ bisericei române.

Gherla, 8 Ianuarie 1888.

Vĕ poftescŭ în viitorŭ, pe lângă sănĕtate, curagiulŭ din trecutŭ manifestatŭ în apĕrarea drepturilorŭ nóstre mai rĕmase, — şi mai bunŭ, mai concretŭ succesŭ, vréu sĕ dicŭ resultatŭ.

V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ.

Tenţii de susŭ, cot. Sătmar, Ian. 1888.

La diua memorabilă atâtŭ pentru întréga nóstră naţiune, câtŭ şi pentru D-vóstre în deosebĭ, vĕ dorescŭ mulţĭ şi fericiţĭ anĭ, ca sĕ puteţĭ conduce nava naţională la portulŭ doritŭ.

Ionŭ Costinŭ, preotŭ gr. cat.

Teuşŭ, 5 Ianuarie 1888.

Permiteţi-mĭ ca şi eu cu acéstă ocasiune sĕ vĕ esprimŭ din adânculŭ inimei mele celŭ mai sincerŭ devotamentŭ pentru bărbătésca apĕrare a causei naţionale în colónele „Gazetei“.

Rogŭ pe Atotputerniculŭ Dumnedeu sĕ vĕ lungească anĭ fericiţĭ spre a putea şi de aci încolo lupta cu curagiulŭ bărbătescŭ de pănă aci, pănă când Atotputerniculŭ ne va ajuta a ajunge şi noi o sórte mai dréptă, mai demnă şi mai bună ca cea de astădĭ.

Stefanŭ Crişanŭ.

Bucurescĭ, 1 Ianuarie 1888.

Sĕ trăiéscă „Gazeta Transilvaniei“, simbolulŭ de unitate culturală!

C. C. Dobrescu.

Teuşŭ, 13 Ianuariu 1888.

O intimă felicitare întemeiătorilorŭ şi continuatorilorŭ la serbarea jubilară a „Gazetei Transilvaniei“.

Gregoriu Serbu, preotŭ.

Năseudŭ, 6 Ianuarie 1888.

Dée Dumnedeu, ca luminătorulŭ nostru diarŭ „Gazeta Transilvaniei“ sĕ'şĭ pótă împlini sfânta chiămare şi de aci înainte întru mulţĭ, mulţĭ seculĭ, aşa precum şi-a împlinit'o în jumĕtatea de seculŭ ce o încheiă acuma, îĭ doresce din inimă.

George Belteagŭ.

Er. Hatvan, cot. Selagiu, Ian. 1888.

Din incidentulŭ festivităţii jubileului de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei“ vĕ rogu sĕ primiţĭ felicitările abonatului:

Vasiliu Patcaşiu, preotŭ.

Voila, 12 Ianuarie 1888.

Vĕ dorescŭ anŭ nou fericitŭ cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei“.

Trăiéscă la mulţĭ şi fericiţĭ anĭ bravii anteluptătorĭ naţionalĭ!

Georgiu Dobrinŭ, dirig. scolarŭ.

Buttyin, cot. Aradŭ, 28 Ian. 1888.

Cele mai splendide succese pe viitorŭ dorescŭ „Gazetei Transilvaniei“.

I. Ilica, învĕţătorŭ.

Vlaicovetz, cot. Timişŭ, Ian. 1888.

Cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei“, dicŭ şi eu sĕ vieze încă mulţĭ anĭ acéstă preţuită fóiă română naţională.

Gregoriu Paliciu, învĕţătorŭ.

Braşovŭ, 20 Ianuarie 1888.

Cel ce va scrie odată istoria contimporană a patriei nóstre va trebui negreşitŭ sĕ înregistreze între cele mai de frunte capitole şi unul, care va purta titlulŭ: *Terorisarea Blaşiului* şi care va fi bogatŭ de datele cele mai caracteristice ale epocei absolutismului parlamentarŭ maghiarŭ.

Blaşiulŭ cu şcólele lui, cu gimnasiulŭ şi cu internatulŭ lui, cu preparandia şi facultatea lui teologică, cu metropolia şi preoţimea lui cea înaltă şi alésă, este şi rĕmâne unŭ centru de cultură românŭ în Ardélŭ. Şi orĭ câtŭ de multă silinţă şĭ-ar da Metropolitulŭ de acolo, împreună cu toţĭ cei ce'lŭ încungiură, de a evita şi celŭ mai micŭ conflictŭ cu ómenii stăpânirei, prin precauţiune şi moderare, aceştia nu'şĭ potŭ stémpĕra nicĭ pe unŭ momentŭ ura lorŭ sĕlbatică, care le şoptesce, că esistenţa Blaşiului, aşa cum este elŭ astădĭ, stă în cale planurilorŭ de distrugere şi de nimicire a naţionalităţii române, ce le urzescŭ şi le urmărescŭ ei necontenitŭ, fiindŭ că acestŭ orăşelŭ este unŭ isvorŭ de rĕspândire şi de întărire a culturei române.

S'a totŭ disŭ şi se susţine şi astădĭ, mai alesŭ în tabĕra adversarilorŭ neamului nostru, că ómenii stăpânirii de aceea au luatŭ Blaşiulŭ aşa la ochĭ, fiindŭ-că are unŭ trecutŭ, are traditiunĭ, are o istoria, care nu numai că nu se póte împăca cu aspiraţiunile suprematiste ungurescĭ, dér îlŭ presenteză tocmai din contră ca unŭ cuibŭ alŭ aspiraţiunilorŭ românescĭ. Se asigură mai departe, că Ungurii dela putere nu-i potŭ uita nicĭdecum Blaşiului, că elŭ a suferitŭ la 1848 ca pe câmpulu lui sĕ-şĭ dea mâna Lemeni cu Şaguna şi Bărnuţŭ cu Iancu şi sĕ proclame împreună libertatea şi independenţa naţiunei române.

Tóte aceste potŭ fi nisce reminiscinţe istorice fórte supĕrăcióse pentru teroriştii dela putere, dér nimenĭ nu le va mai crede adĭ, că ura lorŭ contra Blaşiului se derivă numai din aceste reminiscenţe. Vĕdurămŭ nu numai o singură dată cum puternicii dilei din Pesta sciu sĕ facă uitate reminiscenţe neplăcute multŭ mai grave şi mai întemeiate, ca cele ce li le póte resuscita Blaşiulŭ. Fost'au capabilĭ sĕ uite chiar şi spêndurătórele ce li s'au redicatŭ la 1849 de cătră „tiranii austriacĭ,“ cu carĭ îşĭ strîngŭ mânile astădĭ în cea mai bună înţelegere, de ce sĕ nu pótă uita marea adunare română de pe câmpulŭ libertăţii, ce a fostŭ inspectată de comisarĭ ungurĭ, carĭ nu sciau cum se laude îndestulŭ ordinea şi liniştea ce a domnitŭ în timpulŭ câtŭ a duratŭ?

În adevĕrŭ, nu mişcarea de pe „Câmpu libertatye“ îi dóre aşa de multŭ pe teroriştii noştri. Decă ar fi numai acésta causa mâniei lorŭ, n'ar fi nimicŭ mai uşorŭ pentru ei decâtŭ a lua mĕsurĭ sĕ nu se mai repeteze unŭ asemenea spectaculŭ, recunoscêndŭ Românilorŭ libertatea şi egala îndreptăţire naţională, ce au pretins'o la 1848.

Dér alta îi dóre pe ei. Din şcólele Blaşiului iesŭ pe fiecare anŭ sute de tinerĭ românĭ, carĭ primescŭ acolo o crescere atâtŭ de „sucită,“ încâtŭ nu mai scie ce se 'ncépă cu ei d-nii Tisza şi Trefort după ce au întratŭ în viéţa practică, căcĭ în locŭ de a devenì materialŭ bunŭ pentru scopurile „Kulturegyletiste,“ ţinŭ morţişŭ la limba şi la naţionalitatea lorŭ.

In zadarŭ se muncescŭ cei ce stau în fruntea Blaşiului de a potoli urgia, ce o întêmpină aprópe dilnicŭ din partea Trefortianilorŭ. Moderaţiunea şi devoţiunea, ce-o documenteză ei în raporturile cu puternicii dilei, se înterpreteză celŭ multŭ ca slăbiciune séu temere şi joculŭ de-a mâţa cu şórecele se începe din nou, câte unŭ momentŭ îlŭ mai lasă slobodŭ spre alŭ prinde érăşĭ în ghiare, când cu gândulŭ nu gândesce.

Tóte ca tóte, dér de unŭ timpŭ încóce uneltirile adversarilorŭ contra Blaşiului au luatŭ nisce dimensiunĭ atâtŭ de îngrijitóre şi periculóse, încâtŭ astădĭ ar însemna a comite unŭ atentatŭ asupra esistenţei nóstre naţionale, decă nu amŭ redica vocea nóstră contra lorŭ.

Cea mai nouă încercare de a suspiţiona şi terorisa Blaşiulŭ se face în numĕrulŭ din urmă alŭ fóiei guvernamentale „Kolozsvar“, Ar fi ridiculă acéstă încercare, decă nu s'ar sêmţi cale de-o poştă intenţiunea ei rĕutăciósă şi duşmănósă.

După ce face amintire de „campu libertatye“ şi după ce spune, că în adevĕrŭ Blaşiulŭ de astădĭ „nu mai este tocmai ceea ce a fostŭ“, dér totuşĭ nu se portă aşa cum dorescŭ şi pretindŭ Kulturegyletiştii, fóia guvernamentală maghiară comunică cetitorilorŭ ei o „grozavă demonstraţiune“ contra Maghiarilorŭ, ce s'ar fi sĕvêrşitŭ în Blaşiu cu ocasiunea unui balŭ „maghiarŭ“, ce l'au arangiatŭ acolo solgăbirĕulŭ cu notarulŭ şi cu oficialulŭ dela telegrafŭ în folosulŭ Kulturegyletului.

S'au *vĕdutu*, — dice raportorulŭ lui „Kolozsvar“ — în *nóptea* aceea — aprópe de birtulŭ unde săltau Kulturegyletiştii — s'au *vĕdutŭ* fâlfâindŭ în acea teribilă *nópte* stindarde tricolore române, „carĭ suntŭ oprite de lege“.

Acésta i-a fostŭ de ajunsŭ fóiei guvernamentale ca sĕ amenințe şi sĕ teroriseze din nou pe Blăşienĭ, cerêndŭ sĕ facă din Blaşiu şi unŭ centru kulturegyletistŭ.

Noi nu scimŭ ce s'a petrecutŭ şi de aceea vomŭ vorbì după ce vomŭ primi informaţiunĭ esacte.

Ne mărginimŭ deocamdată a constata, că Kulturegyletiştii au *vĕdutŭ* în timpŭ de *nópte*, fâlfâindŭ stéguri românescĭ în Blaşiu, şi fiind-că balulŭ maghiarŭ s'a datŭ în 28 Ianuarie a. c., ei au vĕdutŭ acestŭ teribilŭ spectaculŭ tocmai pe timpulŭ când se petrecea fenomenulŭ *întunecimei de lună*.

„Demonstraţiune anti-maghiară.“

Sub titlulŭ acesta scrie „Kolozsvar“ următorulŭ articulŭ:

Lângă Blaşiu se află „Câmpulŭ libertăţii“, de unde s'a pornitŭ în 1848 mişcarea ce a datŭ nascere la revoluţiune.

Din astă causă de numele Blaşiului suntŭ legate triste reminiscinţe. Şi deşi în timpulŭ din urmă totŭ mai puţină causă avemŭ de a presupune, că acestŭ opidŭ desvoltatŭ ar fi unŭ cuibŭ de frunte alŭ agitatorilorŭ românĭ (precum în realitate a fostŭ), totuşĭ manifestaţiunile anti-maghiare, ce se facŭ din când în când acolo, ne atingŭ cu multŭ mai neplăcutŭ, ca manifestaţiunile ce se facŭ în Sibiiu orĭ în Braşovŭ.

Fóiei nóstre i se telegrafiază dela Blaşiu, că Sâmbătă, în 28 l. c., s'a ţinutŭ balulŭ Maghiarilorŭ de acolo. Totŭ în aceea sêră Românii arborară în batjocură, în apropierea localităţii unde era balulŭ, stindarde aşa dise naţionale românescĭ a cărorŭ întrebuinţare este oprită prin lege.

Nĭ-ar păre fórte rĕu, decă acéstă nematură demonstraţiă ar trebui sĕ o privimŭ ca semnŭ alŭ relaţiunilorŭ duşmănóse dintre elementulŭ românŭ şi maghiarŭ din Blaşiu.

Credemŭ că Maghiarii nicĭ pe terenulŭ socialŭ n'au datŭ nicĭ unŭ pretestŭ la acésta. Şi presupunemŭ, că şi între Românĭ puţinĭ rĕutăcioşĭ vorŭ fi, carĭ sĕ'şĭ afle plăcere în a strica liniştea internă a acelui opidŭ cu certurĭ de naţionalitate.

Autorităţile au dispusŭ sĕ se ia josŭ imediatŭ stindardele oprite şi au pornitŭ cercetare contra demonstranţilorŭ.

Blaşiulŭ prin posiţiunea sa dispune de tóte condiţiunile, spre a pute deveni în privinţa economică şi póte şi industrială unŭ centru alŭ acelui ţinutŭ binecuvêntatŭ.

Spre acésta sĕ nisuéscă de o potrivă Maghiarii şi Românii. Şi Românii mai moderaţĭ sĕ facă imposibilŭ, ca ultraiştii cu sânge revoluţiunarŭ sĕ provóce acolo nelinişte şi desbinărĭ, spre paguba intereselorŭ publice şi private.

Demonstranţii de Sâmbătă sĕ'şĭ priméscă pedépsa. Românii şi Maghiarii însĕ sĕ nisuéscă în unire, ca sĕ dispară neplăcerea iscată din demonstraţiune şi sĕ nu lase a se repeta asemenea casurĭ.

Atâta este observaţiunea nóstră la demonstraţiunea din Blaşiu.

Din dieta ungară.

In cursulŭ desbaterii bugetului, au mai vorbitŭ în cestiunea săséscă, adusă în desbatere de deputatulŭ sasŭ Meltzl, următorii deputaţĭ:

Iuliu *Gyorffy* dice, că Meltzl a acoperitŭ adevĕrulu obiectivŭ cu unŭ întunerecŭ misteriosŭ. Sasii au lucratŭ în prima liniă pentru ei înşişĭ şi numai în a doua liniă pentru statŭ, care lĭ-a rĕsplătitŭ aceste merite, pentru ridicarea economiei poporale şi a culturei — dér

mai multŭ a lorŭ — dându-le şi menţinêndu-le privilegii. Cu tótă acéstă situaţiune favorabilă, vinŭ acum Sasii ardelenĭ cu plângerĭ înaintea dietei propunêndu'i sĕ se învoiéscă cu ei şi arătându chiar şi preţulŭ învoelei. Asta e o îndrăzneţă ignorare a fiinţei şi dreptului de statŭ ungurescŭ. Se plângŭ că statulŭ vrea sĕ-i maghiariseze. Ei bine, decă statulŭ ungurescŭ le oferă Sasilorŭ ocasiune a'şĭ însuşi limba unguréscă, pentru ca sĕ pótă ocupa o posiţiune corĕspundĕtóre, pentru asta n'au decâtŭ sĕ ne mulţămescă. Şi exemplulŭ deputatului Meltzl dovedesce, că se póte învĕţa limba unguréscă, dér că cu tóte astea nu se póte maghiarisa. — Deputatulŭ Meltzl ameninţă, că Sasii se vorŭ întórce de cătră Ungurĭ şi se vorŭ alătura unui altŭ elementŭ, decă nu se vorŭ satisface dorinţele lorŭ; ar face însĕ mai bunŭ serviciu conaţionalităţilorŭ sĕi, decă i-ar îndemna sĕ alătura naţionalităţii unguresci, care a oferitŭ şi va oferi Sasilorŭ garanţia bunei lorŭ stărĭ. Deputatulŭ Meltzl s'a făcutŭ vinovatŭ şi de imoralitate politică, oferindŭ voturile Sasilorŭ ardelenĭ orĭcărui guvernŭ, care e dispusŭ a împlini dorinţele lorŭ. Guvernulŭ ungurescŭ n'a fostŭ niciodată avisatŭ la astfelŭ de mercenarĭ politicĭ şi nicĭ în viitorŭ nu va fi.

Ii place deputatului sasŭ dăscălirea şi insultele deputatului ungurŭ? Dér sĕ vedemŭ ce ḑice altŭ deputatŭ:

Iuliu *Horvath* se alătură la cele ce le-a rĕspunsŭ ministru-preşedinte deputatului Meltzl. Ce privesce punctulŭ de vedere alŭ Ungurilorŭ ardelenĭ, continuă Horvath, a ḑisŭ deputatulŭ sasŭ că interesulŭ Ungariei şi prosperitatea Sasilorŭ cerŭ deopotrivă o înţelegere între Ungurĭ şi Sasĭ. Vorbitorulŭ se bucură de acéstă declaraţiune; dér ilŭ face atentŭ pe Meltzl, că de anĭ totŭ buciumă acésta Ungurii, dér Sasii au rĕmasŭ surḑĭ. A mai ḑisŭ Meltzl, că atitudinea Ungurilorŭ contra Sasilorŭ îi împinge pe aceştia în braţele elementelorŭ duşmane Ungurilorŭ. Faţă cu acésta oratorulŭ amintesce, că adeseorĭ Sasii au fostŭ găsiţĭ de partea acelora, carĭ au luptatŭ contra Ungariei. Se miră vorbitorulŭ că Sasii se simtŭ neliniştiţĭ prin esistenţa Kulturegyletului ungurescŭ ardeleanŭ. Cu cele vr'o 200 mii fl. (vorba Ţiganului cu suta de lupĭ. — Red.), de carĭ dispune acéstă reuniune, nu va pute nimici vechile întocmirĭ culturale ale Sasilorŭ create cu milióne de fl. Afară de asta, Ungurii sciu forte bine, că întocmirile culturale ale Sasilorŭ suntŭ totŭ aşa în interesulŭ elementului maghiarŭ ca şi alŭ celui săsescŭ. Ca Meltzl de altmintrelea a vorbitŭ şi Zay şi Baussnern, i-amŭ ascultatŭ cu atenţiune şi amŭ apreţiaţŭ dorinţele lorŭ. Dér cercurile, care predomină pe Sasĭ, vorŭ escomunica pe Meltzl, precum au escomunicatŭ pe Zay şi Baussnern.

Ignatz *Helfy* ḑise: Decă e adevĕratŭ, că Sasii au simţéminte patriotice, atuncĭ sĕ şteargă pentru totdéuna din lexiconulŭ politicŭ espresiunea „cestiune săsescă,“ şi sĕ fiă sigurĭ, că orice dréptă plângere, orĭ de unde ar veni, în dieta ungurescă totdéuna va fi apreţiată.

Dovadă paţaniile lui Mocsary, care a luatŭ în apĕrare aceste drepte plângerĭ.

Morala fabulei e: faceţi-vĕ Sasilorŭ ungurĭ, şi atuncĭ nu veţĭ mai avé de ce sĕ vĕ plângeţĭ, atuncĭ: rĕmasŭ bunŭ cestiune săsescă!

In asemenea împrejurărĭ e strania şi curiósă atitudinea deputaţilorŭ *naţionalĭ* sasĭ, la votarea bugetului.

SCIRILE ḐILEI.

Noulŭ preşedinte alŭ camerei magnaţilorŭ este br. Nicolae Vay în vêrstă de 86 anĭ. A fostŭ viceşpanŭ, septemvir, consilierŭ secretŭ şi *în anulŭ 1848 păzitorŭ alŭ corónei!!!* La revoluţiune luă parte ca organisatorŭ alŭ insurrecţiunei ardelene contra trupelorŭ împĕrătescĭ. După revoluţiune fŭ condamnatŭ la închisóre. Mai târḑiu ajunse cancelarŭ alŭ Curţii; fŭ fişpanŭ. In biserica reformată de dincolo şi dincóce de Tisa fŭ jude la senatŭ, curatorŭ supremŭ, preşedinte de sinodŭ.

***

Kulturegyletulŭ ardeleanŭ a oferitŭ districtului bisericescŭ reformatŭ din Transilvania ajutorulŭ sĕu, dér acesta, din causa unorŭ îngrijirĭ formale şi din consideraţiune pentru autonomia sa, deocamdată nu l'a primitŭ. Kulturegyletulŭ se obligase a pune la disposiţiunea bisericei reformate pentru îmbunătăţirea lefurilorŭ preoţescĭ şi învĕţătorescĭ mai slabe, în timpŭ de 32 anĭ, 1400 fl. pe anŭ; mai departe pentru alte asemenea scopurĭ în timpŭ de 10 anĭ încă 1045 fl. pe anŭ, apoi pentru sprijinirea a 5 bisericĭ 205 fl. pe anŭ şi în fine donaţiunĭ pentru scóle 4900 fl. pe anulŭ 1888.

Va sĕ ḑică înşişĭ Ungurii se temŭ de darurile Danailorŭ dela Kulturegylet.

***

Ministerulŭ românŭ de rĕsboiu adună din ţéră mostre de dimiă şi de pânză ţĕrănéscă, cu note de cantitatea ce se găsesce şi de preţulŭ cu care se póte cumpĕra, pentru trebuinţele armatei. Mĕsura are de scopŭ încuragiarea industriei indigene.

***

Cetimŭ în „Românulŭ“: „*O şcólă sêrbo-slavă* s'a înfiinţatŭ în Severinŭ. D. ministru de instrucţiă i-a datŭ aprobarea. Societatea sêrbo-slavă constituită a făcutŭ numeróse cheltuelĭ pentru acéstă şcólă“.

Faţă cu acéstă scire, ce calificaţiune merită faptulŭ despoticului guvernŭ sêrbescŭ, că nu permite şcólă românéscă în Serbia, măcar că aprópe a treia parte din populaţiunea Serbiei e neaoşe românéscă?

***

Restanţele de dare în comitatulŭ *Bistriţa-Năsăudŭ* pentru anulŭ 1887 se ridică la 14.000 fl., cu 3291 fl. mai puţinŭ ca în anulŭ trecutŭ.

***

In *Bucurescĭ* a apărutŭ unŭ ḑiarŭ cu numele „*Macedonia*“, avêndŭ menirea a apĕra interesele Românilorŭ macedonenĭ. Ḑiarulŭ apare parte în dialectulŭ dunăreanŭ, parte în celŭ macedonenŭ.

Ii dorimŭ celŭ mai splendidŭ succesŭ, pe lângă o lungă viéţă.

***

Frigulŭ în Bistriţa şi jurŭ face dese jertfe. O ţĕrancă fŭ găsită îngheţată în têrgulŭ de vite din Bistriţă. Pe drumulŭ dela Maierĭ la Rodna-veche a fostŭ găsitŭ îngheţatŭ unŭ ţĕranŭ.

***

Din *Lugoşŭ* se telegrafiază, că păzitorulŭ-pădurarŭ Trăilă *Ardeleanu* a fost omorîtŭ de George Torna şi Vasile Babşa din Hezereştĭ, carĭ, fiind surprinşĭ luândŭ lemne din pădure, fuseseră provocaţĭ de pădurarŭ sĕ descarce lemnele de pe sănii şi sĕ'i urmeze la autoritatea competentă.

DISCURSŬ,

ţinută de Archimandritulŭ Mironŭ M. Călinescu, vice-preşedintele Societăţii pentru cultura şi literatura română în Bucovina, la deschiderea Adunării generale estraordinare, în 20 Octomvre (1 Noemvre) 1887, după sĕvêrşirea sânţirii noului edificiu alŭ „Societăţii“.

(Urmare şi fine.)

Astfelŭ credeau ceĭ vechĭ, şi astă credinţă le inspira acelŭ simţŭ naţionalŭ atâtŭ de viu şi puternicŭ, acelŭ intusiasmŭ patrioticŭ atâtŭ de sublimŭ, carele devenindŭ sorgintea virtuţilorŭ celorŭ mai marĭ, făcŭ pe Elinĭ şi pe Romanĭ a se ridica mai pe susŭ de tóte popórele antichităţii; ii făcŭ, că ei prin cultură şi prin putere cuprinseră lumea tótă; încâtŭ astăḑĭ, după mii de anĭ, admirându-i, ne aflămŭ óre-şĭ cum sub stăpânirea lorŭ, sub înrîurirea spiritului, a culturei lorŭ, pe a căreia temeliă amŭ ḑiditŭ pe a nóstră. Şi ei erau păgânĭ, lipsiţĭ de lumina mântuitóre a creştinismului. Pe timpulŭ lorŭ n'a esistatŭ nicĭ instrucţiunea publică, care e o instituţiune a timpului nou. Cum déră ne-amŭ pute esplica fenomenulŭ atâtŭ de admirabilŭ, că ei cu tóte aceste lipse şi neajunsurĭ deveniră popórele cele mai glorióse, cele mai virtuóse ale lumei vechĭ. La care lumină îşĭ aprinseră ei spiritulŭ şi-şĭ încălḑiră ei inima, încâtŭ deveniră rivnitorĭ pentru gloria cea mai frumósă, pentru aceea de a străluci prin cultura sciinţei şi a artelorŭ.

Acea lumină, acea scólă mare nu era alta, decâtŭ amórea cătră poporulŭ sĕu, simţulŭ naţionalŭ atâtŭ de viu şi imflăcăratŭ, prin care ei s'au ilustratŭ pentru tótă eternitatea, şi vorŭ servi până la finitulŭ generaţiunilorŭ tuturorŭ acestora de esemplu, escitândŭ inimile cele generóse la imitare.

Dér nu numai cei vechĭ credeau astfelŭ, ci şi cei noi. De esemplu ne potŭ servi Francesii şi Germanii. Celebrulŭ Herder ḑice, că patriotismulŭ şi cultura suntŭ strînsŭ legate şi formézà ambele polurĭ, între carĭ se mişcă tótă desvoltarea etică a omenimei. Eră unŭ contimpurénŭ ilustru din Francia ḑice: „Amórea cătră omenime, care nu se radimă pe patriotismŭ, aşa déră pe amórea cătră naţiunea sa, nu e decâtŭ o ilusiune, şi cei ce se laudă a iubi tótă lumea, o facŭ numai spre justificare, că nu iubescŭ pe nimenea“.

Patriotismulŭ însĕ nu-lŭ pricepemŭ noi ca cei neculţĭ, noi nu-lŭ restrîngemŭ asemenea celorŭ sĕlbaticĭ la ţĕrna, la pămêntulŭ loculuĭ natalŭ; ci noi ilŭ estindemŭ la tótă „moşia strămoşéscă“, la tóte bunurile materiale şi spirituale, ce ne-au lăsatŭ ei în moştenire, la pămêntŭ şi la poporŭ, la tradiţiunĭ şi datinĭ, la istoriă şi virtuţĭ, la credinţă şi limbă. Tóte acestea ne suntŭ şi ne vorŭ rĕmâne de-a pururea scumpe, de-a pururea sânte. Acestea a le iubi mai pe susŭ de tóte, mai pe susŭ de viéţă, a le păstra şi a-le desvolta, a spori necontenitŭ atâtŭ cele materiale câtŭ şi cele morale: acésta este patriotismulŭ adevĕratŭ.

Acestŭ patriotismŭ, aşa înţelesŭ, nu ne împedecă însĕ a trăi aicĭ în vechia nóstră patriă în bună pace şi amiciă şi cu cei ce nu suntŭ de o seminţiă cu noi; de óre ce căutândŭ şi susţinêndŭ noi dreptulŭ nostru, nu putemŭ şi nicĭ nu voimŭ sĕ vătămămŭ pe óre-şĭ cineva.

Patriotismulŭ nostru, astfelŭ înţelesŭ, nu ne împedecă decĭ, ca sĕ conlucrămŭ cu ei în bună înţelegere spre scopurile comune ale ţĕrei şi ale monarchiei, — ca sĕ-i întimpinămŭ pe ei cu simpatiă compatriotică,— ca sĕ le arĕtămŭ tótă bunăvoinţa, ţinêndu-ne strînsŭ de cuvintele apostolului Paulŭ: „Decĭ déră până când avemŭ timpŭ, sĕ facemŭ bine cătră toţĭ, şi mai vêrtosŭ cătră cei ai noştri de o credinţă.“

Aşa de vomŭ crede, acestea de vomŭ face, ferice va fi de noi!

Eră mai alesŭ una sĕ ne zacă totŭ la inimă, şi anume, ca cu ardóre sĕ ne îngrijimŭ de limba nóstră, talismanulŭ naţionalităţii nóstre!

Orĭ unde şi orĭ cândŭ, eră mai cu sémă în sînulŭ familiei, sĕ nu ne lipsimŭ de versulŭ ei dulce. De aşa sĕ ne folosimŭ în viéţa nóstră privată, câtŭ şi cea publică. Şi atuncĭ sĕ fimŭ sigurĭ, că amŭ făcutŭ pasulŭ celŭ mai mare pentru emanciparea şi egala îndreptăţire a limbei nóstre. Numai atuncĭ va fi respectată limba nóstră şi de alţii, când vorŭ vede ei, că noi o respectămŭ, o iubimŭ şi nu ne putemŭ încungiura fără de dênsa. Numai când noi înşi-ne ne vomŭ susţine, ne vomŭ onora limba nós-

---

„FOILETONULŬ GAZ. TRANS.“

(1)

DUMNEḐEU E TATALŬ TUTURORŬ.

Novelă.

Tótă familia pare că dórme încă; nicĭ o radă de sóre nu se arată, nu dă semnŭ, că se apropie dimineţa, şi totuşĭ tatălŭ familiei e deşteptatŭ, se ridică încetŭ din patŭ, aprinde luminarea şi începe a se îmbrăca, păşindŭ în degete, ca nu cumva sĕ deştepte din somnŭ pe soţia şi mama, şi pe fetiţele carĭ durmeau fără grije.

Afară era unŭ viforŭ îngrozitorŭ, de ale cărui urlete omulu se cutremura.

Era ḑiua de 1 Martie.

Tatălŭ era stăpânitŭ de unŭ cugetŭ de totŭ tristŭ, unŭ cugetŭ ca unŭ paiangenŭ negru pe părĕtele celŭ albŭ.

„Oare pentru ce e sórtea acésta atâtŭ de vitregă?“ se întreba pe sine. „Pe când unii se potŭ odihni după placŭ, alţiĭ pe unŭ astfelŭ de timpŭ suntŭ siliţĭ sĕ'şĭ părăséscă odaia cea caldă şi sĕ se depărteze prin întunereculŭ adêncŭ“.

Pentru ce nu póte óre şi elŭ sĕ rĕmână până dimineţa, ca atuncĭ sĕ'şĭ ḑică rugăciunile obicĭnuite împreună cu fetiţele cătră Prea bunulŭ Dumneḑeu?

Dér precum paiangenulŭ numai câte-va momente umblă pe pĕrete şi apoi ér se retrage în unghiulŭ celŭ întunecatŭ, aşa şi inima părintelui încă numai puţine momente se ocupă cu astfelŭ de cugete, după aceea ér se mângăia cu aceea, că tóte suntŭ bune, cum le-a datŭ Dumneḑeu.

Intr'aceea se îmbrăcă de drumŭ, eşi afară şi porunci visitiului sĕ înhame caii la trăsură.

Deşi numai în degete păşia, deschiḑêndŭ şi închiḑêndŭ uşa cu cea mai mare grije, cu tóte astea nevastă-sa se deşteptă, parcă înţelese că bunulŭ ei soţŭ voesce sĕ plece de-acasă.

— Dragă, — ḑise ea — nu cumva vrei sĕ călĕtorescĭ unde-va?

— Da, scumpa mea, mĕ ducŭ la munte sĕ vĕḑŭ de plute, căcĭ s'a pornitŭ ghiaţa şi acuma trebue folosită apa.

— Dér nicĭ nu ţĭ-am pusŭ nimica de mâncare pe drumŭ, aseră n'ai spusŭ nimica.

— Nicĭ eu n'am sciutŭ aseră, că mĕ voiu duce, ci numai după ce mĕ culcasem a venitŭ un lucrătorŭ, spunêndu-mĭ că plutele suntŭ gata de pornire. Rĕmâi draga mea numai în aşternutŭ, — ḑise elŭ, când observă, că ea vrea sĕ se scóle. — Rĕmâiu, — continuă elŭ, căcĭ servitórea îmĭ va pune cele de lipsă pe drumŭ; sciu bine, că nicĭ aseră nu te simţiai bine.

— Cum sĕ lasŭ eu, ca alţii sĕ'ţĭ pregătéscă cele de lipsă de drumŭ?! — ḑise ea şi începŭ sĕ se îmbrace.

— Nu te scula, decă mĕ iubescĭ, — o rugă elŭ, — suntŭ numai 4 óre de dimineţă, este multŭ încă până ce se vorŭ ivi ḑorile.

— Decă nu vrei cu nicĭ unŭ preţŭ sĕ mĕ scólŭ, fiă, iţĭ voiu împlini dorinţa, dér cu o condiţiune.

— Te ascultŭ bucurosŭ, scumpa mea, spune numai ce ai dori dela mine?

— Sĕ nu te ducĭ acuma, pe timpulŭ acesta la munte, rĕmâi până dimineţă.

— Nu potŭ, îngerulŭ meu, nu potŭ rĕmâne, ar trece lucrulŭ fără mine; trebue sĕ mĕ 'ngrijescŭ de transportarea plutelorŭ, — séu decă s'or pute vinde plutele acolo în locŭ, căcĭ, precum am înţelesŭ, au venitŭ mulţĭ neguţătorĭ...

— Dér sci tu că baronulŭ nu s'ar mânia, pentru că aĭ rĕmâne până dimineţă? — ilŭ întrerupse ea.

— Sciu eu destulŭ de bine acésta, dér pentru ce sĕ rĕmânŭ fără nicĭ o causă? Apoi sci tu, că baronulŭ tocmai pentru aceea are aşa mare încredere în mine, pentru că eu totdéuna mĭ-am vĕḑutŭ de lucru, nespusŭ de nime. Sci tu bine câtŭ de sfântă este înaintea mea datorinţa.

Tocmai când vorbeau aceste, intră servitórea cu lucrurile de lipsă înpachetate.

— Am pusŭ trei pânĭ — ḑise acésta, — destule vorŭ fi óre?

— Destule vorŭ fi şi numai două, — rĕspunse stăpânulŭ, — căcĭ nu credŭ sĕ rĕmânŭ mai multŭ de trei ḑile acolo.

— Suntŭ înhămaţĭ caii, Domnule — strigă visitiulŭ de-afară dela ferêstră.

tră. interesele nóstre naţionale, numai atuncea vomŭ pute pretinde cu dreptŭ cuvêntŭ dela alţii, ca şi ei sĕ ni le respecteze.

Au trecutŭ, domnilorŭ şi fraţilorŭ, timpurile cele patriarchale, când cei marĭ gândeau pentru cei mai micĭ, când cei puţinĭ se îngrijau pentru cei mulţĭ. Libertatea a treditŭ minţile din somnŭ, a desmorţitŭ inimile şi a deşteptatŭ în noi consciinţa îndatoririlorŭ şi a drepturilorŭ nóstre. Fiă-care din noi simţesce astădĭ adêncŭ legea nestrămutabilă a ordinei vieţii morale: că poporulŭ, care nu înainteză în cultură, dace la pămêntŭ, spre a fi călcatŭ în picióre de cei ce alérgă înainte şi trecŭ peste elŭ.

Cultura, şi anume cultura naţională este şi scopulŭ binecuvêntatŭ alŭ „Societăţii“ nóstre. Spre acestŭ scopŭ salvatorŭ ne-amŭ unitŭ noi. Decĭ sĕ lucrămŭ cu toţii în bună înţelegere şi în armoniă frăţéscă pentru acestŭ scopŭ, ce ni l'amŭ propusŭ de bună voiă, îndemnaţĭ numai de simţĕmintele nóstre. Sĕ ne întrunimŭ puterile nóstre toţĭ cei de o credinţă şi de o limbă, ca sĕ ne împlinimŭ sânta nóstră datorinţă cătră bunulŭ şi deşteptulŭ nostru poporŭ. Toţĭ cum suntemŭ sĕ ne dămŭ mâna de ajutorŭ, ca sĕ sporimŭ şi sĕ înaintămŭ cultura şi literatura naţiunii nóstre; căcĭ în „Societatea“ nóstră, acéstă „respublica literarum,“ cum o numi învĕţatulŭ Br. Eudoxiu Hurmuzachi, repausatulŭ căpitanŭ alŭ ţĕrii, suntemŭ toţĭ de-asemene, şi numai acela se va distinge, carele mai multŭ va lucra şi bine va merita înaintea ei. Cu toţii déră sĕ ne încordămŭ puterile nóstre, sĕ rivalisămŭ în emulaţiune nobilă, şi sĕ fimŭ sigurĭ, că atuncĭ, déră numai atuncĭ, şi „Societatea“ nóstră va străbate prin tóte obstacolele, va înainta mereu şi va lucra cu succesŭ pentru scopurile ei culturale. Atuncĭ „Societatea“ va satisface chiămării sale, va dobêndi ajutoriulŭ Celui de susŭ, va merita binecuvêntările urmaşilorŭ noştri.

Căcĭ credŭ, că urmaşii noştri, fiindŭ drepţĭ, vorŭ ţine semă de statornicia zelului nostru. Ei vorŭ dice, judecândŭ imparţialŭ, că décă mijlócele materiale ale „Societăţii“, cele mărginite, nu nĭ-au concesŭ a da lucrărilorŭ „Societăţii“ acelŭ sborŭ şi acea estindere, precum nĭ-a fostŭ dorinţa şi nisuinţa, totuşĭ prin înfiinţarea însaşĭ a Societăţii, prin susţinerea şi întărirea ei amŭ datŭ intereselorŭ spirituale ale Românilorŭ din Bucovina o însemnătate, — amŭ însuflatŭ în cugetele române o nouă viéţă intelectuală, — amŭ îndreptatŭ lucrările bărbaţilorŭ inteligenţĭ spre unŭ ţelŭ comunŭ, adică alŭ culturii naţionale, — amŭ deşteptatŭ şi în inimele fragede şi generóse ale damelorŭ cele mai nobile simpatii pentru scopurile şi lucrările „Societăţii“, — amŭ datŭ cu unŭ cuvêntŭ „Societăţii“ o vadă în ţéră, o autoritate morală. Şi acésta a fostŭ cu putinţă a se face numai, pentru că amŭ împreunatŭ în Societate tótă flórea poporului românŭ din Bucovina, pre toţĭ bărbaţii cei mai cultĭ, mai inteligenţĭ, mai binecugetătorĭ, mai generoşĭ, — amicĭ ai luminii, ai progresului naţionalŭ şi ai bunei stărĭ a poporului nostru.

Mila Domnului fiă dér cu noi! Bunulŭ Dumnedeu, sub alŭ căruia scutŭ şĭ-a pusŭ „Societatea“ lucrările sale, privéscă cu îndurare la mântuitórele ei scopurĭ şi reverse asupra ei binecuvêntarea sa, aperându-o şi ajutându-o şi de acum înainte.

Eră Maiestăţii Sale, preaînălţatului nostru Împĕratŭ, carele întru înţelepciunea şi dreptatea Sa, întru deasemene îngrijire pentru tóte popórele din marea Sa împĕrăţiă a binevoitŭ prea graţiosŭ a ne încuviinţa „Societatea“ şi a ne sancţiona statutele ei încă în anulŭ 1864, sĕ-i mulţămimŭ cu credinţa nóstră neclintită şi cu supunerea devotată. Celŭ de susŭ umbréscă-lŭ cu puterea sa şi prelungéscă-i anii vieţii întru deplina virtute spre binele popórelorŭ monarchiei.

Trăéscă Maiestatea Sa Franciscŭ Iosifŭ I!

Trăéscă Împĕratulŭ nostru!

Trăéscă Ducele scumpei nóstre Bucovine!

Literatură.

Revista societăţii „Tinerimea română“, apare odată pe lună în Bucurescĭ (Strada Schitu Măgurenu Nr. 47); costă pe anŭ 8 lei n., respective 4 fl. pentru Austro-Ungaria. Nr. 12 de pe Decemvre a. tr. cuprinde: Afasia, de C. Manolescu. — Jalea flăcăului (versurĭ), de N. G. Rădulescu. — Influenţa fisicului asupra moralului copiilorŭ, de C. Lupu. — Voiam voescŭ (versurĭ), de N. G. Rădulescu. — La Mahala (novelă) de N. G. Rădulescu. — Hora dela Bolintinŭ (versurĭ), de N. G. Rădulescu. — Cronica scienţifică. — Sumarulŭ anului V-lea.

Amŭ primitŭ **Catalogulŭ completŭ alŭ librăriei Fraţii-Şaraga** din Iaşĭ. Din acestŭ catalogŭ aflămŭ, că amintita librăriă este bogatŭ asortată cu opurile mai ale tuturorŭ autorilorŭ românĭ. Se póte procura de aci unŭ numĕrŭ frumosŭ de cărţĭ poporale şi romanurĭ românescĭ, apoi diferite opurĭ francese, bucăţĭ pentru musică etc. Pe lângă acestea numita librăriă are o bogată colecţiune de portrete de ale bărbaţilorŭ distinşĭ românĭ, precum şi tablourĭ istorice etc.

Inundările în China.

China sufere cumplitŭ. Prin revĕrsarea rîului galbenŭ, „Hoang-Ho“ s'au inundatŭ peste trei mii oraşe şi sate. Unŭ teritoriu de dece mii mile pătrate este transformatŭ într'unŭ lacŭ şi peste cincĭ milióne de ómenĭ au cădutŭ victimă potopului. Aprópe a 6-a parte a provinciei Honan, numită „Grădina Chinei“, s'a transformatŭ într'unŭ mare lacŭ, din care numai icĭ, colo se ridică câte-unŭ turnŭ. Mii de locuitorĭ, mai 'nainte bogaţĭ, astădĭ suntŭ peritorĭ de fóme.

Consilierii impĕratului, vrêndŭ sĕ-şĭ procure banii trebuincioşĭ pentru repararea, celŭ puţinŭ în parte, a acestorŭ daune, au propusŭ a se curma în totŭ imperiulŭ orĭ-ce cumpărare de arme şi muniţiunĭ, de a se plăti trupele cu orezŭ în locŭ de banĭ etc. S'a datŭ ordinŭ tuturorŭ oştirilorŭ din acele părţĭ a se pune la disposiţia funcţionarilorŭ însărcinaţĭ cu lucrările de scăpare.

Familia imperială e adêncŭ mâhnită de aceste nenorocirĭ. Impĕrătesei i-a răpitŭ somnulŭ şi pofta de mâncare. Ea a rugatŭ pe impĕratŭ sĕ pună la disposiţia guvernului provinciilorŭ inundate 100,000 taelĭ din cassa sa privată. Impĕratulŭ nu s'a mărginitŭ a ordona ajutóre, elŭ a ordonatŭ şi pedepsirea celorŭ vinovaţĭ. Gazeta dela Peking publică în acéstă privinţă următorulŭ rescriptŭ imperialŭ:

„Amŭ primitŭ dela Ţien-fu unŭ memoriu în care se raporta, că rîulŭ galbenŭ s'a revĕrsatŭ la Cen-Cen şi a inundatŭ multe comune. In acestu memoriu se cere pedepsirea funcţionarilorŭ rĕspundĕtorĭ, însărcinaţĭ cu supraveghiarea fluviului. In luna lui Septemvre s'a pututŭ observa la lucrările de apĕrare fluvială nisce semne care lăsau a se prevedé o catastrofă ameninţătóre. Funcţionarii însărcinaţĭ cu lucrările fluviale s'au făcutŭ vinovaţĭ d'o neiertată negligenţă, fiind-că n'au luatŭ la timpŭ mĕsurile indispensabile de precauţiune şi de preservare. Directorulŭ generalŭ, care mĭ-a cerutŭ destituirea lorŭ, a propusŭ o penalitate prea uşóră şi neproporţionată cu culpa lorŭ. Ordonămŭ dér, ca următorii funcţionarĭ sĕ fie distituiţĭ şi condamnaţĭ a purta „cangue“ şi a fi espuşĭ la stîlpulŭ de osîndă d'a lungulŭ locului inundatŭ, adică: sub-prefectulŭ şi primarulŭ dela Şang-an, ajutorulŭ departamentului Ceng-cine, locotenentulŭ şi alŭ doilea sergentŭ ai staţiunei la vale de Cang-cine, intendentulŭ districtului Kaiknei-cen Ilsinŭ sĕ'i scóţă nasturele de onóre dela căciulă, ér autorităţile superióre vorŭ chipsui ce altă pedepsă ulterióră sĕ cuvine a i se mai aplica.“

„Cangue“ este o scândură grósă şi grea c'o gaură la mijlocŭ prin care se trece capulŭ delicuentului, prin alte două găurĭ mai micĭ se trecŭ mânele sale, astfelŭ că tótă greutatea lui Cangue apasă pe umerii osânditului, care nu póte face nicĭ o mişcare. P'acea scândură sigilată cu pecetea tribunalului s'află scrisŭ în litere marĭ crima comisă şi câtŭ timpŭ trebuesce purtată.

Şi când te gândescĭ la *solicitudinea* şi *mâhnirea* guvernului ungurescŭ pentru inundaţii Vegei şi Timişului, óre sĕ nu admirĭ pe Chinezĭ?

Petrecerea Braşovechenilorŭ

Duminecă séra, 17 (29) Ianuarie c., s'a arangiatŭ în sala hotelului Nr. 1 din locŭ petrecerea cu danţŭ a poporului românescŭ din Braşovulŭ vechiu, împreunată cu cântărĭ şi declamaţiunĭ. Venitulŭ acestei petrecerĭ, fórte bine cercetate, a fostŭ destinatŭ în favorulŭ şcolarilorŭ sĕracĭ din Braşovulŭ vechiu. In mijloculŭ poporului vĕdurămŭ petrecêndu-şĭ vialŭ şi o parte însemnată din publiculŭ românescŭ cărturarŭ alŭ Braşovului.

Atâtŭ poesiile declamate — mulţămită zelului d-lorŭ învĕţătorĭ Muşlea şi Moianŭ — câtŭ şi bucăţile corale, prin stăruinţa d-lui Sibianŭ-Găluşcă, au fostŭ bine studiate, şi publiculŭ a rĕsplătitŭ cu numeróse aplause, atâtŭ pe zeloşii arangiatorĭ, câtŭ şi pe copii poporului, carĭ prin declamările şi cântările lorŭ au înveselitŭ şi îmbucuratŭ publiculŭ, vĕdêndu'i câtă silinţă îşĭ dau a'şĭ cultiva mintea şi inima în órele libere de munca mânitorŭ.

D-lŭ Sibiianŭ-Găluşcă a desfătatŭ fórte multŭ publiculŭ cu solurile sale pe Cello, ca „Olteneasca“ şi altele. D-sa mai are meritulŭ de a fi instruitŭ gratuitŭ în cântărĭ tinerimea adultă din Braşovulŭ-vechiu, alŭ cărei corŭ a esecutatŭ fórte bine bucăţile corale.

După încheiarea programei s'a jucatŭ de vr'o 16 tinerĭ, în costume naţionale, „Căluşarulŭ şi Bătuta“ cu ţactŭ şi ordine fórte bună. „Hora“, „Breaza“, „Ardeléna“, şi alte jocurĭ românescĭ, s'au jucatŭ cu multă însufleţire. Frumósa petrecere a duratŭ până cătră diuă.

S'a pututŭ observa şi în acéstă séră marĭ talente în fii poporului nostru românescŭ. Pĕcatŭ că unele se perdŭ, din causa vitregelorŭ împrejurărĭ familiare orĭ chiar de altă natură.

Teatru în Agrişŭ. Balŭ mascatŭ de elită în Braşovŭ.

In comuna Agrişŭ (com. Aradŭ) s'a representatŭ cu ocasiunea sĕrbătorilorŭ Crăciunului o piesă teatrală: „Nascerea lui Christosŭ“, prin copii dela scóla elementară. Conducĕtorĭ şi dirigenţĭ au fostŭ d-lŭ Corneliu Creţu şi d-şóra Virginia Andreiu, învĕţătorĭ în Agrişŭ. Piesa a fostŭ predată cu multŭ succesŭ, ceea ce ne indegeteză în destulŭ că d-lŭ C. Creţu şi d-şóra V. Andreiu suntŭ la culmea misiunei lorŭ.

Fiă-care scenă a fostŭ premérsă de câte-o colindă cântată în duett de corulŭ copiilorŭ, — organisatŭ „ad hoc“; scenele au fostŭ fórte bine representate. In jocŭ s'a distinsŭ Irodŭ şi îngerulŭ vestitorŭ, asemenea şi Maria.

Piesa a fostŭ representată în două rêndurĭ, în séra primă şi a doua de Crăciunŭ.

Venitulŭ computatŭ de pe amêndouĕ serile este: 48 fl. 36 cr., care sumă este destinată pentru unŭ scopŭ filantropicŭ.

Felicitămŭ pe d-lŭ C. Creţu şi pe d-şóra V. Andreiu, şi le poftimŭ, sĕ repeţéscă a face plăcere publicului şi cu alte ocasiunĭ prin atarĭ representaţii!

— —

Mercurĭ în 8 Februarie n. se va da la Redută unŭ balŭ mascatŭ de elită. Damele suntŭ rugate sĕ apară cu mască, ér Domnii în haine negre orĭ costumaţĭ.

Bilete de intrare à 1 fl. şi locurĭ pe galeriă à 1 fl. 50 cr. se găsescŭ în depositulŭ de mobile alŭ lui Adolf Laskai, Strada Căldărarilorŭ Nr. 526 şi séra la cassă. Se vorŭ da bilete numai celorŭ carĭ arată învitarea. Inceputulŭ la 8 óre séra.

CONVOCARE.

Statutele *„Reuniunii femeilorŭ române din comitatul Hunedorei“*, primindŭ clausula de aprobare din partea înaltului ministeriu reg. de interne, comitetulŭ îşĭ ţine de a sa datorinţă a conchiăma membrii reuniunei la

adunarea generală

pentru constituirea definitivă a reuniunei, care se va ţine *Sâmbătă*, 30 Ianuarie (11 Februarie) 1888, d. a. la 3 óre, în localitatea *casinei române* din Deva.

Ordinea lucrării:

1) deschiderea adunării prin presidiu;

2) raportulŭ comitetului despre activitatea sa;

3) raportulŭ cassierei despre starea cassei;

4) constituirea definitivă a reuniunei;

5) propunerĭ.

Din şedinţa comitetului *„Reuniunei femeilorŭ române din comitatulŭ Hunedórei*, ţinută la *22 Noemvre* (4 Decemvre) 1887.

Dare de semă şi mulţămită publică.

După petrecere au incurs dela: Ilustritatea sa Victorŭ Mihali Episcopŭ 2 fl., Rds. d. Ioanŭ F. Negruţiu canonicŭ 2 fl., Ioanŭ P. Papiriu prot. 1 fl., Ioanŭ Lemeni 1 fl., Vasiliu Maiorŭ v. prot. 2 fl., Vasiliu Căpâlneanu 1 fl., Georgiu Dănilă 1 fl., Cheresdi Filipŭ 1 fl., la olaltă 11 fl. v. a.

Prin D-nulŭ Alexandru Popşorŭ din Pesta ni s'au trimisŭ dela Dl. Iosifŭ Hossu 5 fl., Ioanŭ Poruţiu 2 fl., Samuilŭ Poruţiu 1 fl., Iosifŭ Rusu 1 fl., Alexandru Popşoru 1 fl., la olaltă 10 fl. v. a.

Prin D-lŭ Dionisiu Florianu din Alba-Iulia ni s'au trimisŭ: dela D-na Maria Filipŭ 2 fl., D-nu George Popoviciu Căpitanŭ 2 fl., Patiţa 1 fl., Locotente Nestoru Oncs 1 fl., Simionŭ Micu 1 fl., Căpitanu Mărgineanu 1 fl., Căpitanŭ Boldea 1 fl., Locotenente Florianu 1 fl., N. N. 50 cr., la olaltă 10 fl. 50 cr.

Prin colecta dela Turda s'au primitŭ în sumă 24 fl. 80 cr.*)

Prin d-lŭ Dionisiu Precupŭ din Bucurescĭ s'au trimisŭ dela Dd. Ioanŭ Chitu 30 lei, D. Precupŭ 30 lei, Ioanŭ Aureliu Ciura 15 lei., Filimonŭ Ilea 5 lei, la olaltă 80 lei.

Tóte sumele de mai susŭ luate la olaltă dau venitulŭ întregŭ de 528 fl. 70 cr. v. a. şi 80 lei.

Spesele au fostŭ 151 fl. 04 cr.

Resultă venitŭ curatŭ 377 fl. 66 cr. v. a. şi 80 lei. (Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 1 Februarie. Proiectulŭ de împrumutŭ primitŭ de consiliulŭ federalŭ cere o sumă până la 278.335,662 mărcĭ.

Petersburgŭ, 1 Februarie. „Fóia legilorŭ“ arată, că împĕratulŭ a aprobatŭ planurile generale pentru esplanadele fortificaţiunilorŭ Varşoviei şi ale fortăreţelorŭ Kovno, Ossovecsk şi Michailowskaja.

Berlinŭ, 1 Februarie. Guvernulŭ va cere unŭ creditŭ suplimentarŭ de 15 milióne pentru construcţiunĭ strategice de căi ferate în Alsaţia superióră.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 1 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ .	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argintu românescŭ .	„	8.40	„	8.43
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ	„	11.30	„	11.35
Imperialĭ	„	10.30	„	10.33
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ . . .	„	109.—	„	110.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ			

*) Colecta dela Turda nefiindu-ne la îndemână, numele binevoitorilorŭ contribuenţĭ de astă dată nu se potŭ publica.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

— Bine Ioane, vino şi'mĭ du puşca şi pachetulŭ acesta în trăsură.

— Dér bine, draga mea, nicĭ nu mănâncĭ nimica aicĭ acasă? — ilŭ întrebă nevasta.

— Aşa de dimineţă cine ar pute mânca?

Cu aceste vorbe elŭ sărută atâtŭ pe soţia sa câtŭ şi pe fetiţe, care dormeau îmbrăţişate, ca nişte ângeraşĭ.

— Dómne! Nicĭ până afară sĕ nu te potŭ petrece! — suspină ea. — Pentru ce nu m'ai lăsatŭ sĕ mĕ scolŭ? Numai de nu ţi-s'ar întêmpla vre-unŭ rĕu! — dise ea cuprinsă de o presimţire ce o nelinişteа.

— Ce'ţĭ trecŭ prin minte astfelŭ de lucrurĭ? Dóră nu pentru ântêiaşĭ dată călĕtorescŭ pe drumulŭ acesta! Dormĭ numai în pace! Dumnedeu cu tine!

— Sĕ mergĭ cu bine! — dise ea, uitându-se pe ferésţră în întunerecŭ şi ascultândŭ, când va pleca trăsura.

Nu multŭ trebui sĕ asculte şi trăsura porni, pórta se închise, apoi totulŭ se linişti érăşĭ. (Va urma.)

Nru. 335 ex 1888.

PUBLICAŢIUNE.

Spre scopulŭ închirierei, respective arendărei obiectelorŭ de închiriatŭ şi de arenda aparţinĕtóre comunei orăşenescĭ şi amintite mai în josŭ, se va ţinea în oficiolatulu orăşenescŭ economicŭ **în 16 Februarie anulŭ curentu** la 3 óre după prândŭ o pertractare scripturistică de oferte pe lângă condiţiunile ce se potŭ în órele oficióse examina de fie-cine în amintitulŭ oficiolatŭ şi pe lângă ulterióra aprobare alŭ celui mai avantagiosu ofertŭ de către representanţa comunală orăşenéscă.

Se provócă decĭ oferenţii, ca ofertele lorŭ scripturistice, închise şi provĕdute cu unŭ timbru de 50 cr. cărora are de a se alătura şi unu vadiu de 10% din suma anuală de chirie sĕu arendă, care vadiu póte sĕ consiste din banĭ gata sĕu hârtii de preţŭ, sĕ le aştérnă celŭ multu până la 12 óre la prândŭ în amintita di economului orăşenescŭ E. Hintz.

In ofertŭ se se amintéscă cu acurateţă, că pentru care obiectŭ se oferă; mai departe sĕ se amintéscă că oferentului i suntŭ cunoscute condiţiunile de arendă şi că se supune lorŭ, amintindu-se în fine chiria sĕu arenda oferată în cifre şi litere.

Obiectele de închiriatŭ sĕu de arendatŭ suntŭ următórele:

1. Localulŭ din parterre în cassa sfatului, fostulŭ archivŭ vechiu, din 30/9, 1888 pe 6 anĭ.
2. Şetrele de vĕndare de sub casa sfatului . . . . „ „ „ „ „
3. Magasinulŭ din casa sfatului de către tergulŭ inului . . . . „ „ „ „ „
4. „ „ „ „ cumpĕna orăşenéscă cu dreptul de cântărit din 30/9, 1888 pe 6 anĭ
5. Casa orăşenéscă Nr. 16 cu grădina . . . . „ „ „ „ „
6. Prăvălia din casa oraşului No. 17 . . . . „ „ „ „ „
7. „ „ „ „ „ 18 . . . . „ „ „ „ „
8. Magasinulŭ de fructe la pórta tergului cailorŭ . . . . . . „ „ „ „ „
9. Locuinţa din pórta uliţei scheilorŭ Nr. 121 . . . . „ „ „ „ „
10. Totŭ acolo unŭ magasinŭ mai micŭ . . . . „ „ „ „ „
11. Casa din uliţa funarilorŭ Nr. 302 . . . . „ „ „ „ „
12. Locuinţa pănariului în casa Nr. 318 . . . . „ „ „ „ „
13. Prăvălia Nr. 1 în podulŭ bătuşilorŭ . . . . „ „ „ „ „
14. Prăvălia Nr. 2 în podulŭ bătuşilorŭ . . . . din 30/9, 1888 pe 6 anĭ
15. „ „ 3 „ „ „ . . . . „ „ „ „ „
16. „ „ 4 „ „ „ . . . . „ „ „ „ „
17. „ „ 5 „ „ „ . . . . „ „ „ „ „
18. „ „ 7 „ „ „ . . . . „ „ „ „ „
19. „ „ 8 „ „ „ . . . . „ „ „ „ „
20. „ „ 9 „ „ „ . . . . „ „ „ „ „
21. „ „ 10 „ „ „ . . . . „ „ „ „ „
22. Doue magasine în podulŭ bătuşilorŭ . . . . „ „ „ „ „
23. Doue pivniţe sub podulŭ bătuşilorŭ . . . . „ „ „ „ „
24. Casa din uliţa nouă a spitalului Nru. 448 . . . . „ „ „ „ „
25. Casa din uliţa căldărarilorŭ Nr. 489 . . . . „ „ „ „ „
26. O pivniţă în casa de sub buciumŭ Nr. 584 . . . . „ „ „ „ „
27. Ospătăria „Corona“ . . . . „ „ „ „ „
28. Berăria orăşenéscă . . . . „ „ „ „ „
29. Cafeneaua de pe promenadă . . . . „ „ „ „ „
30. Birtulŭ din ştejerişŭ . . . . „ „ „ „ „
31. Birtulu dela Bĕrsă din 1 Ianuarie 1889 pe 6 anĭ.
32. Cofetăria de pe promenada de susŭ . . . . „ „ „ „ „
33. Bastada ştrimfarilorŭ . . . . „ „ „ „ „

Braşovŭ, în 21 Ianuarie 1888.

2c,3—3 **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gaz. Trans.“

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.